

הפתעה

וו. קטייב (1934)

אבא לבש מעיל עם דשים רחבים,
מוברשים היטב, שם לכיס מין ארנק
מוזר וממחטת אף מגוהצת ומבריקה,
מקופלת לארבע.
הם נישקו לי בראש זה אחרי זה.
ידעתי שהם הולכים לתיאטרון, המקום
המסתורי וחגיגי, שבו מתקיים משהו
הנושא שם המבריק "הצגה".
המילה "הצגה" באה מהעולם המסתורי

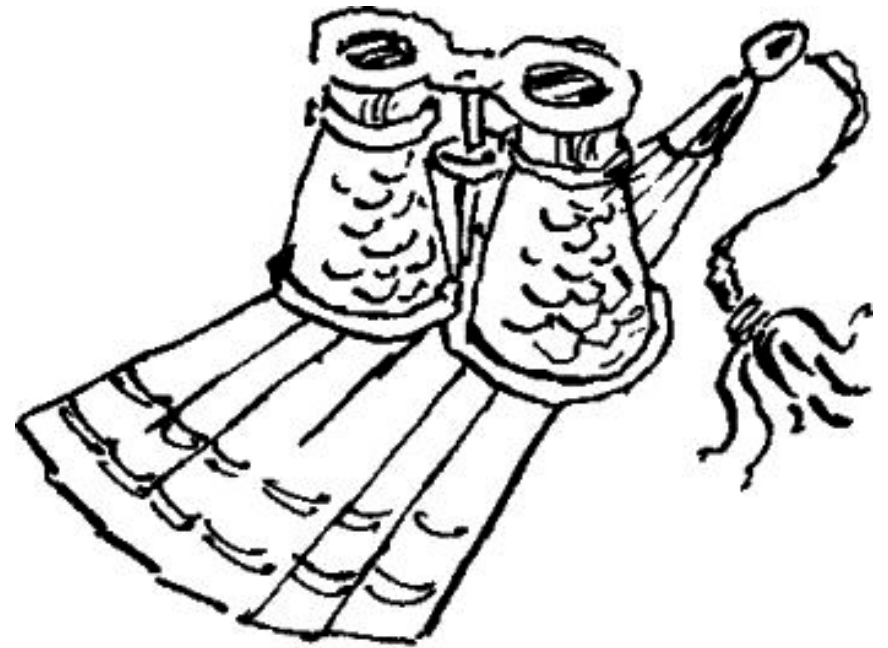
תיאטרון.
המילה הזו קשורה עם הרשמים
המוקדמים ביותר של ילדותי. אמי עוד
הייתה בחיים. כלומר הייתי לא יותר
מאשר בן חמש. לא, אני חושב שבן
שלוש או ארבע.
ההורים שלי היו חובבי התיאטרון
מובהקים.
אמא הייתה משכיבה אותי לישון,
לבושה כבר לקראת התיאטרון, בכובע
גדול עם נוצה ענקית וברעלת רשת עם
נקודות שחורות. היו לה שרוולים
מנופחים וכפפות משי ארוכות המגיעות
עד המרפקים.

קשר עם מלח שולחן ו"עפרון" נגד כאב ראש, שלא היה לו כל קשר עם העפרון כחול-אדום שבו אבא תיקן את שעורי הבית של התלמידים.

איך ההורים יצאו להצגה כבר לא ראיתי. ישנתי כבר. הדבר האחרון שראיתי הייתה אמא שהברישה את צווארון הקטיפה של המעיל העליון של אבא ואת הכובע שלו, שחור ובעל שוליים רחבים, כובע של אינטלקטואל, בדיוק כזה כפי שראיתי שלוש עשרה שנה אחר כך על ראשו של מקסים גורקי בנפולי.

ממודר מכל העולם ברשת בד לבנה, במיטתי הקטנה עם איקונין של וולנטין הקדוש תלוי לרגלי המיטה, הייתי נרדם בהנאה מתוקה.

הבעיה היא, שכאשר ההורים חזרו מהתיאטרון, אבא ואמא תמיד היו

וטכסי כמו גם המילה "בינוקאל", המכשיר בעצם פשוט מאוד, כעין משקפת קטנה, המתקפלת לתוך נרתיק קשיח למחצה, שאותו אמא שמה לתוך התיק היד שלה המקושט בפסים שחורים ומבריקים. ידעתי גם שבתיק מונחים עוד דברים מוזרים - צלוחית עם "מלחים" שלא היה להם כל

מביאים לי הפתעה.

המילה "הפתעה" קשורה אצלי עם תיאטרון בדיוק כמו המילים "הצגה" ו"בינוקאל".

במיוחד לכך הייתי תולה בקצה המיטה גרב צמר ארוך, שבבוקר, בצורה מסתורית כלשהי נמצאה בו "הפתעה". לרוב היה זה כדור שוקולד גדול, עטוף בנייר כסף, קל וחלול, ובו בדרך כלל התגלגלה ההפתעה בצורת טבעת או עגיל עטוף בנייר צבעוני.

הופעת הכדור בגרב הייתה בשבילי פלא ממש. בערב הגרב היה ריק, שטוח, לגמרי לא מעניין. ובבוקר היה בו כדור גדול. הייתי מכניס בגרב את ידי ומוציא "הפתעה".

איך היא הגיעה לשם? ומתי? הרי רק כרגע אבא ואמא התכוננו לצאת ו - באץ! כבר בוקר, הם עוד

ישנים ו"זה" כבר שם!.

הבנתי שהם היו חוזרים בלילה מהתיאטרון ומכניסים "הפתעה" לגרב. אבל איזה דבר המסתורי זה - לילה? ערב - זה עדיין מובן: שעון מצלצל, מנורה על השולחן, משתקפת בספלתה מתוק, אהיל בהיר מתנדנד, תנומה מהממת עוצמת עיניים, אין כבר כוח להחזיק אותן פתוחות. מביאים אותי על הגב אל המיטה, פותחים כפתורים, חולצים נעליים...

אבל מה זה לילה?

עוד לא ראיתי כזה. תמיד ישנתי חזק ולילה היה עובר בשבילי כמו שנייה. עוצם עיניים ופותח עיניים. והנה הלילה עבר!

פעמים אחדות השתדלתי לא להירדם. לחכות לאותו הרגע שבו הגרב הריק יתמלא בהפתעה.

ויום אחד אבא ואמא התכוננו מוקדם יותר מרגיל. שמעתי מילה חדשה "הרצאה". הם יצאו להרצאה. המילה העצובה הזו לא מצאה חן בעיניי ובבוקר לא מצאתי כדור שוקולד בגרב. בגרב התנדנדו שני רקיקים אנגליים. ומיד הכרתי. אלה היו רקיקים מהמזנון שלנו.

אבא ואמא ישנו. התנהגתי כאילו שימחו אותי מאוד הרקיקים, שאותם בעצם שנאתי. אכלתי אותם עם תחושת אכזבה מרה והפירורים שלהם התפזרו בכלי מיטה החמימים שלי.

מאז אני אוהב תיאטרון, שמהווה בשבילי טעם חמים של שוקולד, ואני שונא הרצאות, ריקות ויבשות כמו רקיקים ישנים?

ולילה אחד אפילו התעוררתי. ומה ראיתי?
ראיתי חדר ריק ומאיים, טפטים חומים עם פרחים, מנורת לילה קטנה על המזנון. "הם" עוד לא היו. מיששתי את הגרב והוא היה ריק. התחבקתי בלחי אל הכרית - ושוב היה בוקר. קפצתי מהמיטה.

הם כבר שכבו במיטות שלהם. ישנו. בפחד גדול בדקתי את הגרב. "זה" היה שם. איזה פלא! מתי הם הספיקו? הוצאתי כדור גדול מהגרב ולא הייתה לי כבר סבלנות להוריד את ניר הכסף. שברתי אותו. ובפנים, בין חתיכות שוקולד, מצאתי חזירון בדיל עטוף בניר.

הפתעה.
ואז כולי התמרחתי בשוקולד הרך מהתיאטרון.